

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 4. De Motivis ex conversatione veræ fidei petitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

IV. Neque obstat 1. Quòd nonnunquam etiam à simplicibus aut malitiosis hominibus, imò ipsis etiam Dæmonibus patrata sciuntur; nam vel talia miracula vera non fuerunt, uti postea ex falsitate eorum detecta constabat; vel certe non nisi ad confirmationem veteris alicujus doctrinæ patrata fuerunt; nunquam autem DEVS hominibus malis ad novos articulos miraculis probandos adfuisse legitur; multo minus autem permisisse, ut Dæmon talia operaretur; alioquin enim utique idem Dæmon in aliis etiam sectis ad seducendos homines talia miracula patraret; & si id fieret, malè Christus dixisset, ut, si sibi credere non vellent Judæi, operibus crederent, cum statim Judæi responderent potuissent, etiam Diabolum talia opera patrare posse, atque adeò ex operibus ejus doctrinæ veritatem colligi non posse.

V. Neque obstat 2. quòd juxta communem SS. Patrum & Doctorum sensum miracula modò exigì non debeant, cum fides nostra jam ante per miracula sufficienter sit probata; nam & saltem tunc, quando novis & incognitis Gentibus ea fides prædicabatur, ea fuisse necessaria, id quod à nostræ fidei promulgatoribus, non autem à sectariis unquam est præstitum. Deinde verò cum semper etiam novi & novi Fideles nascantur, quibus difficile accidere potest, ut, quæ à Majoribus vel Pastoribus audiunt, firmissimè credant, ad providentiam ac suam gubernationem DEI spectat, ut semper hanc miraculorum gratiam Ecclesiæ suæ relinquat, non quidem, ut quis Pastor aut Apostolus miracula talia faciat, sed tamen semper alicui sancti Viri aut Fœminæ in Ecclesia reperiantur, qui talia miracula vel ipsi patrarent, vel certè ad DEI, sanctorumque invocationem, vel reliquiarum & aliarum relictarum religiosum usum sint experti.

§. IV.

De motivis ex conservatione veræ fidei
petitis.

I. Ut hic modus argumentandi èlariùs cognoscatur, supponendum est, DEVM ob varias causas, sed tres præcipuè permisisse, ut variz in Ecclesia sua hæreses nascerentur. 1. In peccatorum à Fidelibus commissorum; sicut maledicta

ledicta est terra ob peccatum Adæ, ut spinas & tribulos ger-
 minaret; unde Apostolus 2. Thessal. c. 2. ait: *Caritatem ve-
 ritatis non receperunt, ut salvi fierent, ideo mittet illi DEVS
 operationem erroris, ut credant mendacio.* 2. Ad excitatio-
 nem torporis in S. Scripturæ studio, & veritatis illustratio-
 nem; nam, ut rectè S. Augustinus l. sup. Gen. advertit, *ad
 Adversario mota questio discendi existit occasio; multa quippe
 ad fidem Catholicam pertinentia, dum Hæreticorum callida in-
 quietudine exagitantur, ut adversus eos defendi possint, & con-
 siderantur diligentius, & intelliguntur clariùs, & prædicantur
 instantius.* 3. Ut probati manifesti fiant, quemadmodum
 Paulus 1. Cor. 11. indicavit, dum dixit: *Audite scissuram esse
 inter vos, & ex parte credo, nam oportet & hæreses esse, ut
 qui probati sunt, manifesti fiant in vobis.* Cum ergo præve-
 derit DEVS, varias hæreses exorituras, meritò de tali medio
 providere Ecclesiæ suæ debebat, quo adversus tales hæreses
 efficaciter defendi, & falsas doctrinas à veris facilè discernere
 posset, quale quidem aptissimum & efficacissimum vidit fore
 si Vicarium suo loco relinqueret, qui per assistentiam Spiritus
 Sancti promissam omnes controversias circa fidei dogmata
 exorituras sua autoritate & definitione decideret; nam hic
 modus in primis est in omni Republica usitatus, atque adeo
 vel maximè conveniebat, ut etiam in Republica Ecclesiastica
 adhiberetur. Deinde valde necessarius erat, cum neque S.
 Scriptura, nec Spiritus privatus hoc officium Judicis præstare
 commodè possint, utpote de quibus semper ulterius dubitari
 possit, an habeatur legitimus Canon, versio, & interpretatio
 Scripturæ? an ista potius, quàm illa secta Spiritum privatum
 legitimum habeat? Præterea valde efficax est; sic enim
 tim decidi possunt lites, & concordia servari, quemadmodum
 experientia ipsa, quæ Ecclesiam hæcenus adversus tot hæ-
 ses servatam intæmura, demonstrat. Sed & ipsi Christo
 de honorificus est modus iste Ecclesiam suam conservare
 quia sic ostendit, se Regem totius Orbis Christiani, & caput
 Ecclesiæ: ostendit item bene à se ordinatam esse Ecclesiam
 per modum Exercitus, Reipublicæ &c.

II. Ex quibus omnibus patet, ex hoc motivo discitur
 hunc efficacissimum formari posse: Illa Ecclesia & Reipublica
 meritò ut vera agnoscenda & arripienda est, quæ habet

efficacissimum medium ad fidei lux dogmata illibata conser-
vanda; atqui tale medium sola habet Catholica Religio, ergo
illam solum ut veram agnoscere & amplecti decet. Major
propositio per se clara est, si enim Religio aliqua falsis doctri-
nis se misceri permitteret, hoc ipso vera Religio esse desine-
ret. Minor propositio ex probationibus numero priori factis
patet. Illatio est legitima. Firmior verò hic totus discursus
erit, si ex omnibus tribus hæcenus enumeratis motivis colle-
ctis sic formetur: Illa Religio meritò cæteris præferenda est,
quæ & fini Religionis est conformior, & efficaciora media ad
sui propagationem & conservationem à DEO accepit; atqui
talis est sola Catholica Religio, ergo &c.

§. V.

De Motivis ex Personarum, quæ Catholicam fi-
dem vel prædicârunt, vel susceperunt,
qualitate petitis.

I. Etiam hoc motivum, si bene perpendatur, non pa-
rum efficaciter censeri debet ad Catholicæ fidei veritatem per-
suevandam, quod quidem sic formari potest. Illa Religio &
fides meritò cæteris præfertur, quam sanctissimi quique, do-
ctissimi que viri ex motivo solius propriæ & alienæ salutis
procurandæ susceperunt, & prædicârunt, & non modò gra-
vissimis cruciatibus, sed ipsa etiam morte constantissimè obi-
ta defenderunt; atqui talis est sola Catholica Religio,
ergo &c. Major hujus discursus propositio ex eo videtur
clara, quòd, cum negotium hoc summi sit momenti, meritò
fides non omnibus sit adhibenda, sed multa in examen vo-
canda, & diligentissimè discutienda sint, præcipuè quis sit,
quæ fidei dogmata promulget, quibus moribus instructus, quo
in actu ductus, quo animo, quo fine fidem ipse susceperit,
aut promulgârit &c. neque enim credibile est, Christum, qui
ipse efficacissimum persuadendæ Evangelicæ doctrinæ mo-
dum adhibuit, dum cœpit facere & docere, id est, exemplo
docuit, quod verbis prædicavit, non eundem quoque in mis-
sione à se Apostolis & Doctoribus non pariter requisivisse. Mi-
nor autem propositio pariter per se manifesta videtur; quis
enim